

INNKALLING TIL MØTE I FORSKNINGSSTRATEGISK UTVALG

Tid: Mandag 25.9.17 klokka 11.15-15.00

Sted: Adm B124 Hiet, Administrasjonsbygget

Saksliste:

- Sak 16-17 Evalueringen av humanistiske fag
- Sak 17-17 Evaluering av norsk polarforskning
- Sak 18-17 Revisjon av UiTs strategi
- Sak 19-17 Handlingsplan for forvaltning av forskningsdata
- Sak 20-17 Forslag til rangering av tiltak som skal finansieres over strategiske satsinger/fond
- Sak 21-17 Eventuelt

Sak 16-17 Evalueringen av humanistiske fag

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

Forskningsrådet har gjennomført en evaluering av hele det humanistiske fagområdet der forskning og utdanning er sett i sammenheng. Evalueringen av humanistisk forskning i Norge ble satt i gang høsten 2015 og var ferdig i 2017. Den er utført av internasjonale fagfeller. Hovedrapporten og et sammendrag av all tilbakemelding på UiTs miljøer ble sendt til utvalget per e-post den 29.8.17. Alle rapportene finner dere her:

<https://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?pagename=ForskningsradetNorsk%2FHovedsidemal&cid=1212565796096&c=InnholdsKontainer&p=1220788264903&q=evaluation+of+the+humanities+in+norway&sortby=title&sortorder=asc&hits=30&configuration=nfrcpublikasjonspublished&publicationType=ALLE>

I møtet vil utvalget blant annet ta stilling til:

- A. Hvordan bør UiT sentralt følge opp rapporten?
- B. Hva kan vi som organisasjon lære av rapporten? Hvilken overføringsverdi har rapporten for andre fagområder?
- C. Hvordan bør utvalget behandle framtidige evalueringer?

Sak 17-17 Evaluering av norsk polarforskning

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

Norges Forskningsråd lanserte den 15. september 2017 [en evaluering av norsk polarforskning](#). Dette er første gang norsk polarforskning evalueres samlet.

Evalueringen tar utgangspunkt i Forskningsrådets tidligere kartlegginger av ressursinnsatsen og publiseringen i norsk polarforskning (NIFU-rapport 2015:37), samt i oppdraget gitt av Regjeringen gjennom Svalbardmeldingen (Meld. St. 32 2015–2016).

Evalueringen ledsages av en egen bibliometrisk undersøkelse gjennomført av NIFU ([NIFU-rapport 2017:6](#)) som ser nærmere på norsk og internasjonal polarpublisering med spesiell vekt på forhold som påvirker betydningen av Svalbardpublikasjoner.

Prorektor Kenneth Ruud har tidligere sendt utvalget sine vurderinger av evalueringen per e-post (12.9.17).

Utvalget vil i møtet ta stilling til hvordan UiT bør følge opp evalueringen internt og mot eksterne samarbeidspartnere.

Sak 18-17 Revisjon av UiTs strategi

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

UiTs strategi, [Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2020](#), skal revideres i løpet av høsten 2017. Utvalget bes om forslag til endringer som bør implementeres i en revidert strategi.

Sak 19-17 Handlingsplan for forvaltning av forskningsdata

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

I styremøtet 9. mars 2017 vedtok universitetsstyret ved UiT Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT, gjeldende fra 1. september samme år. Formålet med disse er å "avklare ansvar og gi veiledning om hvordan institusjonen og ansatte skal forvalte, dele og bevare forskningsdata i tråd med institusjonens administrative, finansielle og forskningsetiske retningslinjer.". Tidligere i måneden ble prinsippene og [UiTs Forskningsdataportal](#) på nett lansert.

Som en oppfølging av UiTs prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata, er det utarbeidet et utkast til en egen handlingsplan for forvaltning av forskningsdata ved UiT. I møtet, vil utvalget få Handlingsplanen presentert og gi råd om eventuelle endringer som bør gjøres i handlingsplanen.

Utkast til Handlingsplan for implementering av UiTs prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata – til Forskningsstrategisk utvalg 25. september 2017

Introduksjon

Handlingsplan for implementering av UiTs prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata legges fram for Forskningsstrategisk utvalg (FSU) som en første statusrapport og plan for oppfølging av prinsipper og retningslinjer (policy). Arbeidet med dette feltet har fra oppstart i 2015 fungert som et prosjekt hvor vi nå ser for oss at sluttdato settes til 31.12.2019 jfr. styringssignal i Forsknings- og utdanningsmelding 2015, punkt xvi) «Innen 2020 skal UiT ha etablert tjenester for lagring av alle typer forskningsdata.»

Forvaltning av forskningsdata ved UiT har vært et utviklingsprosjekt siden 2015. Prosjektet drives i tett samarbeid mellom Avdeling for forskning og utviklingsarbeid (AFU), Avdeling for IT (ITA) og Universitetsbiblioteket (UB). I prosjektgruppa deltar i tillegg prodekan forskning ved HSL-fakultetet, Marie-Theres Federhover, og rådgiver Sunniva H. Sømhovd, som nylig har avløst tidligere prodekan forskning ved Helsefak, Sameline Grimsgaard.

FSU får handlingsplanen til orientering, og bes om å gi innspill til enkelte områder som ennå trenger avklaring. Disse er:

- Hvilke systemer og rutiner er det hensiktsmessig å etablere for å kunne følge opp krav til databehandlingsplaner? Bør det etableres et samlet arkiv over forskningsprosjekter ved UiT for nærmere å følge opp bl. a. krav som følger av policy for forskningsdata?
- Hvem som bør delta i en Dataaksesskomité og finnes det eksisterende organer som kan gis denne funksjonaliteten?
- Hvordan ønsker FSU at vi arbeider videre med å formidle informasjon, samt bygge bevissthet og kompetanse om god håndtering av forskningsdata ute i organisasjonen?
- Skal kravene som inngår i policy gjelde for forskningsprosjekt som allerede er aktive per 1.9.2017, eller kun gjelde for prosjekter som starter etter 1.9.2017?

Bakgrunn

I vedtak til sak S 15-17 *Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT* (S 15-17), vedtatt 9. mars 2017, punkt 3 heter det: «Det skal i løpet av 2017 utarbeides en handlingsplan for implementering av prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT». I framlegg til saken er innholdet i handlingsplanen utdypet til å:

- gi utfyllende beskrivelser av de ulike basistjenester og systemer som institusjonen må tilby fagmiljøene for sikker behandling, lagring og arkivering av alle typer forskningsdata. UiT vil her både vurdere å benytte systemer/tjenester som allerede eksisterer utenfor UiT og å utvikle systemer alene eller sammen med andre,
- tids- og kostnadsfeste videre utvikling
- beskrive hvilke støttetjenester som skal tilbys, hvilken kompetanse som kreves og hvem som skal ha ansvar for å tilby tjenestene
- finne løsninger som vil gjøre forvaltning av forskningsdata så enkelt som mulig for forskerne og organisere arbeidet og kompetansen mest mulig fleksibelt og effektivt.

Status september 2017

UiT har et arkiv for åpne forskningsdata, *UiT Open Research Data*. Arkivet ble lansert 1. september 2016 som et resultat av et pilotprosjekt mellom UB, ITA og AFU. Arkivet inneholder 79 publiserte datasett per 19.9.2017, i tillegg til 33 datasett som er opprettet, men ikke publisert ennå. Basert på UiT Open Research Data er det etablert en nasjonal tjeneste for arkivering av åpne forskningsdata, DataverseNO, som UiT Open Research Data nå er en del av. Universitetet i Agder (UiA) har intensjon om å bli partner, og en samarbeidsavtale er utarbeidet. Andre institusjoner har signalisert interesse for deltakelse i DataverseNO.

UB har fått digitaliseringsstrategiske midler til *Seniorprosjektet*, som har som mål å bistå seniorforskere med tilrettelegging av forskningsdata for trygg og langsiktig lagring, med sikte på tilgjengeliggjøring for videre forskning. UB tilbyr opplæring i handtering av forskningsdata etter beste praksis gjennom en rekke kurs, og samarbeider med NSD om opplæring i handtering av persondata.

UiTs arbeid med forskningsdata har vært presentert på flere nasjonale og internasjonale konferanser og seminarer, og status for satsningen ble lagt fram i et møte med Kunnskapsdepartementet (KD) og flere andre departement og institusjoner i juni 2017. KD skal komme med retningslinjer for handtering av forskningsdata.

Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT (i det videre betegnet 'policy'), er vedtatt med virkningsdato 1.9.2017. Vedtaket ble våren 2017 oversendt fakultetene med beskjed om at utfyllende informasjon vil bli presentert når dette er klart. Prosjektgruppa ønsket å markere 1. september som lanseringsdato for policyen i høst, og publiserte samtidig en internettportal «Forskningsdataportalen UiT» på uit.no. Forskningsdataportalen skal være en fleksibel referanse- og ressursbase som gir nødvendig informasjon om feltet. Portalen vil være under løpende oppbygging og utvikling. I forskningsdataportalen ligger også en engelsk oversettelse av policy. På lanseringsdagen publiserte også rektor en blogg med tittel «Åpne forskningsdata ved UiT».

Fra 1. september er det også etablert en felles RT-tjeneste for spørsmål om forskningsdata. Denne administreres av Universitetsbiblioteket, men er knyttet mot fagpersoner både i UB, IT-avd. og AFU.

ITA har anskaffet to nye lagringssystemer for å møte behovet for lagringsvolum. Disse nye systemene vil bli satt i drift i løpet av høsten 2017. Til sammen vil de to systemene ha ca. 750 TB lagringsvolum fordelt på 250 TB basert på tradisjonell teknologi (NetApp) og 500 TB basert på en mer moderne programvarebasert teknologi (CEPH). To forskjellige teknologier er valgt for å både kunne komme raskt i gang og tilby et bredt spekter av behov og kostnadsprofiler. Skybaserte løsninger blir også vurdert og pilotprosjekter er under planlegging. Det er imidlertid en god del arbeid blant annet med ROS-analyser som gjenstår før produksjonstjenester kan flyttes ut i skyen.

ITA har laget budsjettinnspill for 2018 for å kunne møte behovsveksten som vil komme når forskere skal overholde retningslinjene for forskningsdata. Videre er en spesifikaasjon på en basaltjeneste for lagring av forskningsdata under utarbeidelse (se grovskisse under).

Hovedområder for videre utvikling

Mål og formål

I policyen klargjøres mål og formål med prinsippene og retningslinjene, og UiTs ståsted forankres i nasjonal policy (Forskningsrådet) og internasjonale føringer (EU). Hovedprinsippet er at alle forskningsdata skal gjøres åpent tilgjengelige. Områder hvor det kan være unntak for dette beskrives.

«Åpen som standard» for forskningsdata er et nytt felt og vil ta tid å etablere innenfor UiTs forskning, på samme måte som vi har sett for Open Access publisering. Formidling av informasjon og bygging av bevissthet om prinsippene i seg selv, blir framover like sentralt som de mer praktiske sidene ved håndtering av forskningsdata.

Eierskap til data

UiT har som hovedregel eierskap til alle forskningsdata generert av ansatte i stilling ved UiT. Dette gjelder også ansatte ph.d.-studenter og midlertidig ansatte, men gjelder normalt ikke studenters forskningsdata om de ikke er ph.d.-studenter eller dette er avtalt. UiT skal som hovedregel også ha tilgang til bruk av alle forskningsdata generert ved institusjonen.

Det blir viktig på et tidlig tidspunkt i forskningsprosjekter som er delvis eller fullt finansiert av en tredjepart, at eierskap til bruk av data og forskningsresultater avklares og avtales. Informasjon om dette og støttetjenester for slike avtaler må være på plass.

Omfang og definisjoner

UiTs policy gjelder for all forskning utført av UiTs ansatte, samt i andre tilfeller dersom forskningen er helt eller delvis finansiert av UiT og dette er avtalt.

I policy-dokumentet gjøres en generell avgrensning av hva som menes med forskningsdata og forskningsprosjekt. Likevel vil det komme spørsmål om hvilke typer data som skal/kan arkiveres og hvor grensene går for hva som skal regnes som et prosjekt. Informasjon om dette må legges ut i forskningsdataportalen etter hvert som vi får mer erfaring med slike spørsmål. Særlig ved UB og ITA vil kompetanse om slike spørsmål styrkes med mer erfaring.

Ansvar

I policyen beskrives forskerens, studenter og veilederes og institusjonens ansvar. For å sikre at disse punktene følges opp, gjenstår ennå en del utvikling og rutiner må etableres. Noe av dette må tilrettelegges sentralt ved UiT, men mye må i tillegg følges opp i prosjektene og av enhetene selv. Nedenfor gjennomgår de viktigste områdene som skal utvikles.

Databehandlingsplaner

Forskeren skal sette opp en databehandlingsplan i en tidlig fase av prosjektet og helst innen seks måneder etter oppstart (4.2). Studenter og deres veiledere skal sikre at forvaltning av forskningsdata er planlagt og dokumentert i begynnelsen av forskningsprosjektet i form av en databehandlingsplan (4.8) UiT skal tilby veiledning og støtte til utvikling av databehandlingsplaner (4.10).

UB gir opplæring og veiledning i utvikling av databehandlingsplaner, og har evaluert ulike nettbaserte verktøy for håndtering og oppfølging av databehandlingsplaner. Konklusjonen er at verktøyet DMPonline er best egnet per i dag, men her ventes det nå på en oppdatert versjon. Inntil en nettbasert løsning er på plass, veiledes og vises det til Word-mal.

FSU bes om innspill til hvordan kravene til databehandlingsplaner skal følges opp slik at vi i størst mulig grad kan sikre at kravet etterfølges. Det eksisterer i dag i liten grad felles systemer for dokumentasjon fra forskningsprosjekter ved UiT. I noen grad benyttes arkivsystemet ephorte, men det vil være vanskelig og ressurskrevende å finne databehandlingsplaner for prosjekter her. Dersom DMPonline tas i bruk, antas det at verktøyet også vil kunne fungere som en arkivplattform. Dette er imidlertid ikke fullt avklart per i dag.

Basaltjeneste for lagring av forskningsdata

Forskeren skal sørge for at forskningsdata lagres og arkiveres på en sikker måte (4.3) UiT skal tilby en sikker basistjeneste for behandling, lagring og arkivering av forskningsdata enten sentralt ved egen institusjon, eller i andre egnede kvalitetssikrede infrastrukturer for lagring og/eller arkivering av data (4.11). ITA er i gang med utvikling av en basaltjeneste for lagring av forskningsdata hvor det foreslås at følgende tilbys:

- Hver forsker gis tilgang til 5 TB lagringsvolum for nye forskningsdata.
- Det gis et dataamnesti for eksisterende forskningsdatavolum. Dette betyr at forskere og forskningsgrupper kan få tilgang til å lagre sine eksisterende data på sentrale systemer.

Tentativ prismodell for lokale lagringstjenester er:

- kr/GB/år for standard lagringstjenester, dvs. en kopi av data.
- Multipliseres med redundansnivå
 - o 2X for to online kopier av data
 - o 3X for to online kopier og backup av data.

(prisene er basert på innkjøp gjort høsten 2017.)

Forvaltningsmodell for lagring av forskningsdata

For å sikre at tjenestene rundt lagring av forskningsdata har nok kapasitet vil det etableres overvåkningsrutiner for systemene slik at det blir mulig å estimere fremtidig vekst i lagringsbehov. Det forventes at det vil bli et stort behov for lagringsvolum på kort sikt når man begynner å samle inn gamle data fra fragmenterte systemer ute på enhetene, men at veksten vil bli mer forutsigbar når alle prosjekter har fått krav om å lage databehandlingsplaner som beskriver lagringsbehovet.

Vedlikehold og fornyelse av lagringsinfrastrukturen tas inn i det normale budsjettarbeidet ved at det lages estimater for veksten for neste budsjettår basert på målinger av lagringsvolum samt innleverte databehandlingsplaner for nye prosjekter. Det forventes at de aller fleste forskere vil få dekket sitt lagringsbehov av basaltjenesten og at et lite mindretall av prosjekter vil ha behov langt større volum.

Sikker lagring og arkivering

Dersom forskere lagrer eller arkiverer forskningsdata utenfor UiTs systemer, stilles det krav om at dette skal skje på en sikker måte i egnede og pålitelige arkiver (4.3). Støttetjenester for godkjenning av eksterne systemer for lagring og arkivering skal utvikles. I tillegg er det igangsatt et arbeid med å få DataverseNO (inkl. UiT Open Research Data) sertifisert som et pålitelig dataarkiv gjennom Data Seal of Approval (jf. <https://www.datasealofapproval.org/>). Et slikt sertifikat er en attest på at arkivet følger beste praksis i forvaltning av forskningsdata.

Metadata, filformat og lisenser

UiT Open Research Data har et sett med obligatoriske metadatafelt som sørger for at arkiverte datasett tilfredsstillt kravene fra DataCite for tildeling av DOI, dvs. unike identifikatorer som sikrer at data er gjenfinnbar gjennom internasjonale søketjenester. Standardlisensen i UiT Open Research Data er Creative Commons 0 (jf. <https://creativecommons.org/share-your-work/public-domain/cc0/>), som sikrer mulighet for gjenbruk i størst mulig grad. I tillegg har UB utarbeidet retningslinjer for metadata, filformat og lisenser, og temaet er også del av opplæringstilbudet.

Dataaksesskomité

På sikt vil det være et mål å publisere metadata om datasett som ikke kan gjøres åpent tilgjengelige. For noen slike data, kan begrenset tilgang til dataene være mulig gjennom søknad. For å behandle potensielle søknader om tilgang til disse datasettene bør det etableres en egen Dataaksesskomité, tilsvarende hva vi finner hos enkelte utenlandske institusjoner og som man har ved Helsefak for data fra Tromsøundersøkelsen.

FSU bes om innspill til hvem som bør delta i en Dataaksesskomité og om det ev. finnes eksisterende organer som kan gis denne funksjonaliteten. En dataaksesskomité bør ha juridisk kompetanse.

Virkningstidspunkt

Forskeren skal gjøre forskningsdata åpent tilgjengelig for videre bruk for alle relevante brukere så fremt det ikke er juridiske, etiske, sikkerhetsmessige eller kommersielle grunner til ikke å gjøre det (4.4). Det er imidlertid ikke tatt klart stilling til hvilke prosjekter som omfattes av kravene i policyen med hensyn til tidsaspektet. Skal kravene som inngår i policy gjelde for forskningsprosjekt som allerede er aktive per 1.9.2017, eller kun gjelde for prosjekter som starter etter 1.9.2017? FSU bes om innspill til dette. Uansett vil det eksistere tilbud om arkivering av forskningsdata som er samlet inn og prosjekter som er avsluttet før 1.9.2017.

Tilknytning til andre strategier, retningslinjer og prosesser

UiTs policy for forskningsdata er knyttet til en flere andre strategier og retningslinjer hvor prinsippene dels er forankret, men som også må gjennomgås for å sikre at forskningsdata eksplisitt tas inn. Dette er et viktig arbeid som må følges grundig opp i tiden framover.

Videre organisering av arbeidet

De siste års utvikling av feltet forskningsdata ved UiT har fungert som et prosjekt, uten at det har hatt en tydelig prosjektmodell. Et tett samarbeid mellom UB, ITA og AFU har vært sentralt, og prosjektgruppa har i tillegg vært styrket med prodekaner fra HSL-fak og Helsefak.¹Utviklingen av UiT Open Research Data var et underprosjekt hvor UB og ITA var hovedpartene. For det overordnede prosjektet har AFU for en stor del hatt koordinatorsansvar. Prosjektgruppa ser for at seg arbeidet videre fram til 2020 fortsetter å drives som et prosjekt med prosjektgruppe sammensatt som i dag. Det er ønskelig at FSU kan fungere som et rådgivende organ for arbeidet, i tillegg til at avdelingsdirektørene ved ITA, AFU og UB

¹ Rådgiver fra forskningsenheten ved Helsefak har overtatt for prodekan forskning høsten 2017.

holdes orientert og bidrar. Endelig beslutningsmyndighet vil kunne variere avhengig av hvilke saker og dokumenter det gjelder. For handlingsplanen foreslås det at universitetsdirektøren godkjenner når innspill er innarbeidet og dokumentet er klart.

Innen utgangen av 2019 bør det tas stilling til en mer varig driftsorganisering for forskningsdata-feltet.

Tidsplan for arbeidet

Framgår foreløpig av vedlegg.

Avslutning

Utkast til handlingsplan for implementering av prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT beskriver status og nødvendige utviklingsområder for ulike basistjenester og systemer som institusjonen må tilby fagmiljøene for sikker behandling, lagring og arkivering av alle typer forskningsdata. I vedlegg tidsfestes den videre utviklingen, og ansvar fordeles med hensyn til hvem som skal ha ansvar for å tilby tjenestene. Kostnader er foreløpig ikke lagt inn, men vil i hovedsak knytte seg til lagringstjenester for data.

Etablering av Forskningsdataportalen UiT og RT-tjenesten er valgt for å organisere arbeidet og kompetansen mest mulig fleksibelt og effektivt. Foreløpig er det imidlertid stillinger og kompetanse i sentraladministrasjonen som er involvert, og i liten grad fakultetene/enhetene.

Det må arbeides videre og kontinuerlig med å finne løsninger som gjør forvaltning av forskningsdata så enkelt som mulig for forskerne og så lite ressurskrevende som mulig for ledelse og administrasjon.

Forskningsstrategisk utvalg bes om å gi innspill til handlingsplanutkastet og særlig til følgende:

- Hvilke systemer og rutiner er det hensiktsmessig å etablere for å kunne følge opp krav til databehandlingsplaner? Bør det etableres et samlet arkiv over forskningsprosjekter ved UiT for nærmere å følge opp bl. a. krav som følger av policy for forskningsdata?
- Hvem som bør delta i en Dataaksesskomité og finnes det eksisterende organer som kan gis denne funksjonaliteten?
- Hvordan ønsker FSU at vi arbeider videre med å formidle informasjon, samt bygge bevissthet og kompetanse om god håndtering av forskningsdata ute i organisasjonen?
- Skal kravene som inngår i policy gjelde for forskningsprosjekt som allerede er aktive per 1.9.2017, eller kun gjelde for prosjekter som starter etter 1.9.2017?

Tromsø, 19. september 2017

Helene N. Andreassen
Universitetsbiblioteket

Philipp Conzett
Universitetsbiblioteket

Marie-Theres Federhofer
HSL-fakultetet

Roy Dragseth
IT-avdelingen
utviklingsarbeid

Sunniva H. Sømhovd
Helsefak

Randi Østhus
Avdeling for forskning og

Handlingsplan for implementering av UIt's prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata

Nr.	Handling/tiltak	Policy-punkt	Policy-område	Frått	Ansvar	Metoder	Status 31.8.2017	Status 30.9.2017
1	Etablere forskningsdataportalen UIt på web	1.	Mål og formål	01.09.2017	AfU, ITA, UB	Nettportalen vil oppdateres og utvikles løpende		
2	Møter og seminarer med UIt's enheter	1.	Mål og formål	31.12.2017	UB, ITA, AfU	Møte enheter løpende etter behov gjennom hele perioden		
3	Avtaleverk for flerpartprosjekter	2.	Eierskap til data	31.12.2017	AfU	Gjøre informasjon mer tilgjengelig på nettportalen		
4	Skaffe oversikt over forskningsprosjekt som er finansiert helt eller delvis av UIt.	2.3	Eierskap til data	31.8.	AfU	Løpende med statusrapport		
5	Støttefunksjoner for vurdering av verdi av tilgjengelig/lagring av ulike typer data	3.2	Omfang og definisjoner	31.8.	UB, ITA	Løpende med statusrapport		
6	Ta i bruk verktøy for oppsett og oppfølging av databehandlingsplaner, inkl. UIt-mal for databehandlingsplan.	4.10	Ansvar	31.12.2017	UB	Løpende avklaringer (dokmenteres i nettportalen) Ev. foreløpig versjon dersom ny versjon av DMPonline ikke er på plass. Inkl. ROS-analyse av DMPonline.		
7	Lage rutiner for oppfølging av databehandlingsplaner.	4.10	Ansvar	31.08.2018	AfU, ITA, UB	Må involvere enhetene.	Må først få avklart pkt. 3.	
8	Beritsering Dataverse.no (inkl. UIt Open Research Data)	4.11	Ansvar	31.12.2017	UB	Data Seal of Approval (DSA)	Arbeidet er igangsatt.	
9	Basaljeneste for lagring av forskningsdata	4.11	Ansvar	31.12.2017	ITA	Må bestemme lagringsvolum tilgjengelig for hver forsker. Utarbeide prismodell for behov som overstiger basaljenesten.	ITo typer lagringssystemer anskaffet NAS - 250 TB CEPH - 500 TB	Systemer montert og konfigurasjon startet. Forslag til basaljeneste 5 TB per forsker Prismodell 5 kr/GB/år for en kopi multipliseres opp med redundansnivå.
10	Arbeidsflyt for forskningsdata gjennom levetiden	4.11	Ansvar					
11	Felles inngangsportal for alle data (åpne, lukkede), samt metadata for fjermlagete UIt data	4.12	Ansvar					
12	Kurateringsrutiner for sensitive data	4.12	Ansvar		UB, ITA		Planlagt kurs med NSD i oktober. Har krav om et sett med obligatoriske metadata i UIt Open Research Data	
13	Retningslinjer for metadataformat	4.12	Ansvar		UB		Har retningslinjer for UIt Open Research Data for vanlige datatyper. Aktuelt område for nasjonal samarbeid.	
14	Retningslinjer for filformat	4.12	Ansvar		UB, ITA			
15	Oppfølgingsrutiner for databehandlingsplaner	4.2	Ansvar		UB, AfU	Identisk med pkt. 4?		
16	Støttefunksjoner for godkjenning eksterne systemer for lagring og arkivering	4.3	Ansvar	31.08.2018	UB, ITA	Kriterier for evaluering av eksterne systemer		
17	Opprette av datakassesskomite (avklaring av tilgang til data)	4.4	Ansvar		ITA, AfU, UB	Her inngår også tilgjengeliggjøring av data, formulering og analyse av samtykkeskjema		
18	Institusjonelt tilbud for publisering av forskningsdata pre-01.09.2017	4.4	Ansvar					
19	Implementere forskningsdata eksplisitt relevante institusjonelle strategier og retningslinjer	5.	Tilknytning til andre strategier, rein	31.08.2018	AfU			
20	Organisering av prosjektarbeidet 2017-2020 (rollefordeling, prosjektgrupper, subgrupper, prosjektledere (direktører), styringsgruppe (FSU))			30.09.2017		Avklaring av organisering for å varetta institusjonens ansvar		
21	Forslag til driftsmodell 2020-			31.08.2018		Avklaring av organisering for å varetta institusjonens ansvar		
22	EOSC/Fair data					EOSC (European Open Science Cloud) har planer om at alle tjenester skal implementere FAIR-prinsipper		
23	Ekstern profilering av UIt's håndtering av forskningsdata							

Sak 20-17 Forslag til rangering av tiltak som skal finansieres over strategiske satsinger/fond

Innledning: Kenneth Ruud

Bakgrunn:

UiT setter årlig av sentrale strategiske midler i et fond som skal understøtte UiTs strategi. Fakultetene gir årlig innspill til hvilke satsinger som bør prioriteres av fondet. Universitetsdirektøren har bestemt i retningslinjene for fordelingen av de strategiske fondet (se nedenfor) at Forskningsadministrativt forum og Strategisk utdanningsutvalg skal gi innspill til direktøren om rangering av forslag til strategiske satsinger.

Det er i år, på grunn av utsatt budsjettbehandling, gitt en utsatt frist for fakultetene for justering av innspill til tiltak til strategiske midler/fond 2018. Denne er satt til 20. september. ØA vil etter denne fristen, sammenstille de innkomne forslagene og innen 22. september oversende en oversikt over disse. Oversikten over forslag til tiltak vil derfor ettersendes utvalget den 22. september.

RETNINGSLINJE

for deling av strategisk fond inklusiv midler til vitenskapelig utstyr

Fastsatt av:	Universitetsdirektøren	Dato:	19.04.2017
Ansvarlig enhet:	Avdeling for økonomi	Id:	
Sist endret av:		Dato:	
Erstatter:		Arkivref.:	

Retningslinje for felles økonomistruktur er besluttet med hjemmel i Direktørens generelle instruks for økonomiforvaltningen, fastsatt av universitetsdirektøren 01.01.2009. Jfr. punkt 10 Budsjett- og planarbeid samt vedtak i styresak S13/17.

Formål

Retningslinjen angir prinsipper for deling av fondet inklusiv midler til vitenskapelig utstyr. Størrelsen på strategisk fond fastsettes og fordeles i den årlige budsjettfordelingen.

Fordelingen av midlene skal:

- Understøtte UiTs strategi og bidra til denne
- Bidra til økning av fremtidige inntekter
- Bidra til økt andel i konkurransen om resultatbaserte midler

Virkeområde

Retningslinjene gjelder ved den årlige fordelingen av UiTs tildelte midler fra Kunnskapsdepartementet over kap 260.

Ansvar, myndighet og oppgavefordeling

Universitetsdirektøren ved Avdeling for økonomi er ansvarlig for utarbeiding av forslag til fordeling av tildelte midler over Statsbudsjettets kap 260 og å iverksette styrets beslutning om fordeling av disse midlene.

Strategisk fond inngår som en komponent i Universitetets vedtatte fordelingsmodell og skal utgjøre 4,7% av den totalt tildelte rammen fra Kunnskapsdepartementet.

Strategisk fond fordeles med 1/5 til vitenskapelig utstyr og 4/5 til undervisnings-, forsknings- og formidlingsaktivitet.

Saksbehandling

Fakultetene /enhetene fremmer sine forslag til bruk av strategisk fond i sine innspill til den årlige budsjettfordelingen. Universitetsdirektøren ved Avdeling for økonomi legger fram for styret et prioritert forslag til fordeling på høsten forut for det aktuelle tildelingsåret. Som en del av universitetsdirektørens saksbehandling, skal relevante faglige fora og utvalg benyttes i prioritering og koordinering av forslagene og før forslaget sluttbehandles i økonomiavdelingen som endelig sak til styret.

Følgende retningslinjer skal legges til grunn ved prioritering:

1. De strategiske midlene skal benyttes til å styrke UiTs ansatte sin evne og vilje til:
 - a. å lykkes på eksterne konkurransearenaer og i programmet for kunstnerisk utviklingsarbeid
 - b. å bygge opp ledende fagmiljøer
 - c. å forbedre utdanningskvalitet
 - d. å finansiere strategisk viktig utstyr og teknisk utrustning
2. Alle tiltak skal ha en avgrenset varighet. Vedtak om tildeling kan ha en maksimal varighet på 4 år.
3. Tiltak som får tildeling over en lengre tidsperiode, skal evalueres hvert femte år. Ved avsluttet prosjektperiode og bortfall av tildeling over de strategiske midlene forventes det at prosjektet har tilstrekkelig ekstern finansiering/bidrag over fakultetets ramme til eventuell videreføring.

Prioriteringer som vektlegges for fordeling av strategiske midler:

Ved tildeling av midler fra strategisk fond skal UiTs strategi og gjeldende sektormål og styringsparametere vektlegges. Prosjekter som er i en tidlig planleggingsfase og som har et strategisk viktig utviklingspotensial, skal vies spesiell oppmerksomhet. Pågående løpende prosjekt med betydelig ekstern finansiering vil også kunne være gjenstand for tildeling.

SFF/SFI

Suksess innen Forskningsrådets SFF/SFI-ordninger bør fortsatt prioriteres over de strategiske midlene. For å motivere til innsats mot disse arenaene, er det viktig at det er gode og forutsigbare rammer og at insentivene er enkle å forstå og anvende. UiT

har de seinere årene benyttet en modell der man ved tilslag på en søknad av denne typen styrker prosjektet med en tilleggsbevilgning på 1/3 av total bevilgning fra Forskningsrådet. Fakultetet og UiT sentralt har finansiert denne tilleggsbevilgningen 50:50.

SFU

I likhet med SFF/SFI, bør det være insentiver for å lykkes på denne Forskningsrådsarenaen, og det forslås at man tar utgangspunkt i samme modell som man ender opp med for SFF/SFI, og at denne tilpasses slik at den er dimensjonert i forhold til tildelingen fra Forskningsrådet

FME

Forskningsentre for miljøvennlig energi (FME) er forskningsentre som har en konsentrert, fokusert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå for å løse utpekte utfordringer på energi- og miljøområdet og som finansieres av Norges forskningsråd. Dette er også en Forskningsrådsordning som det er viktig at UiT lykkes på. Også her foreslås det at man tar utgangspunkt i samme modell som man ender opp med for SFF/SFI, og at denne tilpasses slik at den er dimensjonert i forhold til tildelingen fra Forskningsrådet.

KGJ

Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen (Stiftelsen KGJ) gir betydelig økonomisk støtte til ulike samfunnsnyttige formål, og har i sine første år i hovedsak konsentrert støtten om ulike prosjekter innenfor medisinsk forskning og maritim/marint rettet forskning. Det er prestisjefyllt å nå opp i konkurransen om midlene, og det foreslås at man her etablerer en insentivmodell som i hovedsak innbefatter gaveforsterkningsmidler (med mulig supplerer fra de strategiske midlene).

ERC

ERC-grants er individuelle stipend som mottakerne kan knytte opp mot et valgfritt europeisk universitet. Dette er svært prestisjefylte stipender som kun de fremste europeiske forskere mottar og som både gir en stor forskningsmessig og omdømmemessig oppside for institusjonen. Det anbefales derfor at de strategiske midlene kan benyttes til tilleggsbevilgninger for å sikre at ERC-stipender knyttes til UiT. Siden det forhandles i hvert enkelt tilfelle med stipendhaveren og det ofte er snakk om behov for en kombinasjon av friske midler, doktorgradsstipend og postdoktorstipend, kan det her være lite strategisk å sette en fast, mekanistisk ramme for tilleggsbevilgningen. Det anbefales videre at kostnadene ved en eventuell bevilgning deles 50:50 med fakultetet.

Sak 21-17 Eventuelt